

Fastställd 2016-12-10, reviderad/beslutad 2018-01-17

Förbundets ställningstaganden

Avsikten med våra ställningstaganden är att identifiera ett antal olika frågeställningar, där vi formulerar en kort bakgrund/uppfattning i en specifik frågeställning, vem som anses vara vår målgrupp, i vilken kanal som budskapet skall föras ut genom, när och hur ofta det skall framföras och slutligen vem som skall föra fram budskapet. Syftet är att ju fler av förbundets medlemmar som säger samma sak, så ökar vår trovärdighet och tyngd i olika sammanhang. Denna typ av dokument blir aldrig färdigt eller komplett. Ämnesområdena kan förändras och nya situationer kan uppkomma, som innebär förändringar. Dessutom tillkommer nya ämnen och en del tidigare ämnen tas bort eller förändras. Med andra ord så har förbundet att förhålla sig till ett i allra högsta grad **levande dokument**, där alla medlemmar inbjuds att diskutera våra ställningstaganden.

Vi skall följa gällande lagstiftning

Bakgrund: Det är flera områden som berör den enskilde biodlaren, där det finns en reglerande lagstadgad lagstiftning. Exempel på sådana områden är livsmedels-, skatte-, djurskydds- och läkemedelslagstiftning. Men det finns även andra områden där det finns lagar, förordningar, riktlinjer och regler, som berör biodlingsverksamheten. Vår gemensamma hållning är, som enda utgångspunkt, att gällande lagstiftning, förordningar, riktlinjer och vedertagna regler skall följas, något som också finns formulerat i förbundets stadgar, § 6.

Målgrupp: Samtliga organiserade och icke organiserade biodlare.

Kanal: Förbundets hemsida, återkommande artiklar i Bitidningen, undervisningstillfällena, möten inom förbundet.

När: Kontinuerligt i ovanstående kanaler.

Vem: Respektive kommitté som berörs och hanterar gällande lagstiftning, utbildningsrådet som tillser att det finns med i gällande kurslitteratur, förbundets redaktör, förtroendevalda inom förbundet, personal.

Biodlarna är en organisation

Bakgrund: Förbundet är en relativt stor organisation (12 500 medlemmar), uppdelad i flera olika nivåer (medlems-, förenings-, distrikts- och central nivå) och har en geografisk spridning över hela landet (275 lokala föreningar). Det är viktigt att hela organisationen upplever/känner en samhörighet. Gapet mellan enskild medlem och central nivå, får inte upplevas som för stort. Den centrala nivån behöver därför

kontinuerligt ställa sig frågan om olika åtgärder/aktiviteter tillgodoser medlemsnytta för den enskilde medlemmen.

- Målgrupp:** Anslutna medlemmar.
Kanal: Personliga kontakter med distrikt och föreningar, föreningsdagar, utbildning.
När: Kontaktpersonernas besök eller kontakt med distriktet. Vid besök i Skänninge av föreningar/distrikt. Vid planerade utbildningar i förtroendemannarollen.
Vem: Förtroendevalda på alla nivåer inom förbundet.

Distriktens roller

- Bakgrund:** Tid till annan framförs det från en del distrikt en osäkerhet vilket uppdrag eller vilken roll man skall spela inom vårt förbund. Distrikten uppvisar en stor variation, när det gäller flera olika delar, såsom antal medlemmar inom ett enskilt distrikt, geografisk storlek (som i sig har bäring på geografiska avstånd) och inte minst vilka aktiviteter som man under ett år lyckas att genomföra. Från en del föreningar framförs det ett ifrågasättande, varför förbundet har en distriktsnivå. Sammantaget innebär alla olikheter och tvivel om distriktens nödvändighet att man inom vissa distrikt kan känna en osäkerhet i sitt organisatoriska uppdrag.

Från centralt håll är uppfattningen att distrikten har sin givna plats inom vårt relativt stora förbund, där ett borttagande av distrikten, rent organisatoriskt, skulle innebära att förbundets 275 föreningar är hänvisade att ha direktkontakt med den centrala nivån, förbundsstyrelse och kansli. Utöver ovan angivna skäl att behålla distrikten kan nämnas frågeställningen, hur information och kunskap skall spridas. Nya sätt att sprida både kunskap och information finns idag, men det behöver också kompletteras med traditionella fysiska möten och där spelar distrikten en avgörande roll. Från centralt håll har vi när det gäller distriktens roller identifierat ett antal olika ämnesområden, där vi ser att distrikten har en framtida betydelsefull roll att spela. Dessa är bla:

- Utbildningssamordnare
- Kvalitetsfrågor
- Bihälsfrågor
- Avelsfrågor, inte minst inom VSH men också när det gäller att få fram bimaterial till nybörjare
- Näringsbiodlingsfrågor
- Samordning av aktiviteter (resor, studiebesök), där den egna föreningen kan vara en för liten bas att utgå ifrån
- Förbundsstyrelsens förlängda arm
- Stödja föreningarna i deras verksamhet, inte minst inom traditionell föreningskunskap

- Kanal:** Bitidningen, hemsidan, föreningar, sociala medier.
När: Artiklar i Bitidningen, föreningsmöten, årsmöten, ordförandeträffar, RFM.
Vem: Förbundsstyrelsen, förtroendevalda inom föreningar- och distrikt, personal.

Distrikten ska ha en tydlig roll när det gäller utbildning

- Bakgrund:** Distrikten har en viktig roll i den framtida utbildningsstrukturen, där man har en tydlig roll, dels att själva driva vissa utbildningar och dels att förmedla vårt samlade utbildningsutbud gentemot lokalföreningarna. Distrikten förutsätts också framgent att samordna utbildningsaktiviteter över distriktsgränserna.
- Målgrupp:** Biodlingsintresserade, medlemmar och föreningar, studieförbundet Vuxenskolan.
- Kanal:** Föreningar, hemsidor, sociala medier, Bitidningen.
- När:** Ständigt pågående process. Artiklar i Bitidningen, föreningsmöten, årsmöten, ordförandeträffar m.fl. träffar.
- Vem:** Utbildningsrådet, förbundsstyrelsen, personal.

Förbundet har fyra medlemskategorier

- Bakgrund:** Förbundet har fyra medlemskategorier: fullbetalande-, familje-, junior och hedersmedlem. Inom vissa föreningar är det mer eller mindre accepterat att ha så kallade "lokala medlemmar", det vill säga medlemmar som inte är fullbetalande i den aktuella föreningen eller i någon annan förening. Hur stort antal det rör sig om är oklart. Frågan har en dimension av hur vi solidariskt bygger upp förbundet och att alla som på något sätt deltar, också skall bidra till hela förbundets verksamhet/ekonomi.
- Målgrupp:** Distrikt, föreningar, enskilda medlemmar.
- Kanal:** Distrikt, föreningar, hemsida, Bitidningen, förtroendevalda.
- När:** Kontinuerligt, men tonvikt tidsmässigt under hösten i samband med föreningarnas årsmöten.
- Vem:** Samtliga förtroendevalda inom förbundet, det vill säga de fastlagda stadgarna skall vara en självklarhet för alla som sitter i respektive styrelse, oavsett på vilken nivå i vår organisation.

Vårt varumärke – kvalitet

- Bakgrund:** Förbundets varumärken, bla slingan och kakmönstret är etablerade och välkända varumärken. Det är våra medlemmar som äger varumärkena och skall dra nytta av dessa i sin biodlingsverksamhet. Våra medlemmar skall uppfatta varumärkena som en tillgång. Förutom den direkta medlemsnyttan, för våra medlemmar, har externa företag visat ett intresse att koppla samman sitt eget varumärke med förbundets varumärken. Förbundet har att bedöma hur och med vilka samarbetspartners som varumärkena skall exponeras/förknippas. Den övergripande ambitionen är att värna om de egna varumärkena och att det publikt framförallt skall förknippas med en hög honungskvalitet och de grundläggande värderingar som förbundet har. Varumärket skall dessutom vara en garant för kvalitetssäkrade utbildningar.
- Målgrupp:** Biodlare som använder våra varumärken, framförallt i samband med förbundets etiketter. Livsmedelsföretag. Externa företag, inom och utanför livsmedelssektorn, i vissa särskilda fall, efter noggrann bedömning av företagets verksamhet. Livsmedelsverket. Deltagare på våra kurser.
- Kanal:** Artiklar i Bitidningen, utbildningspaketet, skrivelser till Livsmedelsverket,

hemsidan.

- När:** Till livsmedelsverket när vi upptäcker honung av tvivelaktig kvalitet/karaktär på Hyllorna. Artiklar i Bitidningen två gånger per år.
- Vem:** Kommittén för kvalitetsfrågor, utbildningsråd, förbundsstyrelsen, personal.

Vi behöver ett biregister

- Bakgrund:** Nuvarande registreringsförfarande görs via otidsenliga system. Ett mer modernt biregister har diskuterats under många år och branschen är eniga om dess nödvändighet. Det finns länder ex England, som har väl fungerande system och där har man dessutom samtidigt lyckats med en hög inrapporteringsgrad. Ett moderniserat system löser dock inte den grundläggande problematiken, dvs att många biodlare avstår från att rapportera in sina bisamhällen, utan här krävs en attitydförändring hos den enskilde biodlaren. Branschen/näringen måste hjälpa till med denna förändring och långsiktigt arbeta för en hög registreringsgrad.
- Målgrupp:** Jordbruksverket, länsstyrelserna, Riksdag och departement.
- Kanal:** Lobbyarbete.
- När:** Inom en snar framtid, lobbyarbetet kontinuerligt/omgående.
- Vem:** Kommittén för yttre miljö, ordförande i kommittén, förbundsstyrelsen, personal.

Registrera din bigård

- Bakgrund:** Inrapporteringsgraden till de sju mottagande länsstyrelserna är överlag låg. Den låga graden av rapportering beror på flera olika faktorer bla: brister i enkelhet att rapportera in (avsaknad av ett modernt biregister), rädsla för beskattning, misstro mot myndigheter och även oro för stöld när uppställningsplats skall anges. Den låga inrapporteringsgraden är negativ ur flera synvinklar. Bla är det nuvarande nationella honungsprogrammet, som administreras av jordbruksverket, beroende av att ha en total uppfattning om hur många bisamhällen som finns i landet. Antalet måste på ett vederhäftigt sätt rapporteras inom EU, där antalet avgör hur mycket medel som varje land kan erhålla. Dessutom är uppställningsplatser viktiga när vi hanterar bihälsofrågor. Tidigare försöksodlingar av GMO-gröder är ett annat exempel, när det är värdefullt att kunna lokalisera var enskilda bisamhällen är uppställda.
- Målgrupp:** Våra medlemmar, Biodlingsföretagarna, "bi-grannar" genom medlemmarna/föreningar.
- Kanal:** Föreningarna/distrikten, vid utbildningar inkl nybörjarkurser, Bitidningen/hemsidan.
- När:** Ständiga påminnelser, kontinuerligt.
- Vem:** Kommittén för yttre miljö.

Farliga växtskyddsmedel

- Bakgrund:** Det finns en rad farliga växtskyddsmedel bland annat medlen inom gruppen neonikotinoider. Flera av dessa växtskyddsmedel är idag förbjudna inom EU och något som Sverige följer. Verkan och bruket av olika växtskyddsmedel kan påverka våra tama bin, samt vilda bin och insekter på ett mycket negativt sätt. Flera vetenskapliga studier har påvisat dessa skadliga effekter. Växtnäringen är en stor och betydelsefull aktör och det är fortlöpande viktigt att vi står upp för att redan förbjudna preparat återigen inte legaliseras och att vi också bevakar att nya skadliga medel inte introduceras, som kan skada våra bin. Det är ansvariga kemiföretag som skall bevisa/pröva att nya medel är ofarliga innan de tas i bruk i kommersiell omfattning. Det kan inte vara rimligt att nya medel saluförs, som visar sig vara skadliga och som senare efter många år blir förbjudna.
- Målgrupp:** Jordbruksverkets tjänstemän, LRF, enskilda lantbrukare.
- Kanal:** Lobbying, motioner LRF, Bitidningen, andra facktidningar.
- När:** Alltid och i samband med LRF:s årsstämma.
- Vem:** Kommittén för biavel och bihälsa, kommittén för yttre miljö, förbundsstyrelsen, personal.

Varroa-behandling enligt våra rekommendationer

- Bakgrund:** Varroakvalstret anses som biodlarnas enskilt största problem. Genom åren har det prövats olika metoder, för behandling mot kvalstret, med skiftande resultat. Det är angeläget att behandling sker utifrån beprövade metoder, som rekommenderas av bihälsokonsulenterna.
- Målgrupp:** I första hand våra medlemmar och i andra hand alla biodlare i Sverige.
- Kanal:** Bitidningen, hemsida, konferenser, kurser och möten.
- När:** Mars och augusti.
- Vem:** Kommittén för biavel och bihälsa, ordförande i kommittén för biavel och bihälsa, bihälsokonsulenterna och utbildningsrådet.

Deltagande i enkäter

- Bakgrund:** Sedan lång tid tillbaka för förbundet statistik. Statistik förs på övervintring och hur många bisamhällen det finns. Det är angeläget att detta fortsätter och att vi, sett över tiden, kan dra slutsatser från inlämnat statistikunderlag. Medlemsundersökningar genomförs kontinuerligt, för att undersöka vad medlemmarna vill att förbundet skall arbeta med.
- Målgrupp:** Våra medlemmar.
- Kanal:** Bitidningen och på hemsidan, samt på medlemsmöten.
- När:** Under våren i maj, när webb-enkäten om övervintring till den europeiska statistiken i COLOSS ska besvaras. På hösten när den nationella årsrapporten ska besvaras. Ungefär vartannat år är ambitionen att genomföra medlemsundersökningar inom förbundet.
- Vem:** Kommittén för biavel och bihälsa, bihälsokonsulenterna, förbundsstyrelsen, personal.

Ökat ekonomiskt stöd till biodlingsbranschen

- Bakgrund:** Branschen är totalt sett en "lågbudgetbransch", som är beroende av stöd för att kunna utveckla branschen och genomföra olika utvecklingsåtgärder. Branschen har svårigheter att själv bära forskningsinsatser och utvecklingsaktiviteter inom olika ämnesområden ex bihälsa och avel. Branschen behöver därför stöd i olika former för att hantera olika aktivitetsområden. En redan hög ambitionsnivå på olika aktiviteter, som successivt höjs från år till år, ställer krav på medelförsörjning för att kunna motsvara ökade förväntningar inom branschen.
- Målgrupp:** Myndigheter, politiska tjänstemän och intressenter i jordbrukssektorn.
- Kanal:** Lobbyarbete, opinionsbildning i biodlingens betydelse.
- När:** Vid lämpliga tillfällen i kontakt med målgruppen, till exempel NP-konferenser och träffar med Jordbruksverket (nuvarande Landsbygdsprogram).
- Vem:** Kommittén för yttre miljö, förbundsstyrelsen och personal.

Hur skall NP-medlen användas i framtiden

- Bakgrund:** NP-medlen är en värdefull källa till att, utöver ordinarie verksamhet i förbundet, kunna göra specifika aktiviteter. Medlen bör användas för att göra **långsiktig/bestående nytta**, dessutom skall de bidra till **stor kollektiv nytta** och de bör **geografiskt komma hela landet till del**.
- Målgrupp:** Jordbruksverk, branschorganisationer.
- Kanal:** Bitidningen, möten inom förbundet, möten i branschen.
- När:** Kontinuerligt gentemot framförallt jordbruksverket, som är den beslutande myndigheten när det gäller NP.
- Vem:** Förbundsstyrelsen, personal.

Ökat ekonomiskt stöd till förbundet

- Bakgrund:** Ökade krav på förbundets verksamhet, kräver oftast en ökad medelförsörjning. Förbundet eftersträvar en långsiktig finansiering, för att på ett uthålligt sätt kunna leverera återkommande aktiviteter, samt en kontinuerlig utveckling av förbundets verksamhet. För att vara långsiktig, bör förbundet eftersträva att verksamheten bedrivs utifrån en hög självfinansieringsgrad. Självfinansieringsgraden kan dock inte enbart täckas av medlemsavgifter, utan förbundet måste söka alternativa vägar för sin verksamhetsfinansiering. För mer tillfällig verksamhet kan och bör medel sökas för att kunna genomföra specifika åtgärder/aktiviteter. När det gäller stadigvarande verksamhet måste förbundet generera dessa medel ur den egna verksamheten, för att den skall kunna planeras utifrån ett långsiktigt perspektiv och inte enbart utifrån ett kortsiktigt projekttänk.
- Målgrupp:** Myndigheter, intressenter i jordbrukssektorn, privata näringslivet. Medlemmar ska ha kännedom om arbetet.
- Kanal:** Lobbyarbete, opinionsbildning i biodlingens betydelse, Bitidningen.
- När:** Kontinuerligt arbete, förstärkning vid specifika händelser.

Vem: Förbundsstyrelse, personal.

Märkning av ursprungsland för honung

Bakgrund: Vi som konsumenter tar för givet, när vi köper olika livsmedel i våra butiker, att de är märkta med ursprungsland, så är inte fallet med honung. Vilka konsumenter skulle acceptera att köpa icke EU-kött? En tydlig märkning från vilket land saluförd honung kommer ifrån, är en långsiktig strategi för att värna den svenska kvalitetshonungen, där det klart och tydligt skall framgå för våra konsumenter, vilket som är ursprungslandet. Vissa länder har genomfört denna typ av märkning, bla Italien, vilket indikerar att det även skulle vara möjligt att få till en förändring i Sverige. Den svenska honungen bidrar också till den inhemska pollineringen, vilket är ett ytterligare argument att det skall framgå ursprungsland på saluförd honung.

Målgrupp: Livsmedelsverket (beslutsfattare och tjänstemän), Jordbruksdepartementet (beslutsfattare och tjänstemän), svenska folket.

Kanal: Genom skrivelser uppmärksamma beslutsfattare och tjänstemän om vikten av svensk honung. Insändare/artiklar om att endast svenska bin pollinerar svenska växter.

När: Alltid när vi pratar om honung.

Vem: Kommittén för kvalitetsfrågor, förbundsstyrelsen.

Köp svensk honung

Bakgrund: Förbundet organiserar svenska biodlare, som i sin tur producerar svensk kvalitetshonung. I det perspektivet är det viktigt att förbundet engagerar sig/verkar för att den enskilde konsumenten skall köpa svensk honung. Svensk honung bidrar också till den svenska pollineringen. Förbundet arbetar även för ökad kunskap kring sorthonung och att honungens geografiska ursprung kan ha betydelse för smaken.

Målgrupp: Allmänheten, konsumenter.

Kanal: Bitidningen, förbundets hemsida och facebookside. Pressmeddelanden. Broschyrer och information att användas mot allmänheten på marknader och liknande arrangemang. Trädgårdsmässan i Stockholm. Biodlarpodden.

När: Kontinuerligt under året med extra uppmärksamhet under honungssäsongen.

Vem: Kommittén för kvalitetsfrågor skriver pressmeddelande om honungsskörden och om ev. annan honungsfråga (t ex märkning). Personal och styrelse ser till att information om aktiviteter förmedlas till förbundets olika kanaler.

Livsviktigt med pollinering

Bakgrund: Genom att vi påtalar betydelsen av pollineringen, så kan vi vinna gehör för våra argument om binas betydelse. Genom argumentet att köpa svensk honung, så är detta samtidigt ett stöd för den svenska pollineringen. Argumentet lyder: **"Det är endast svenska bin och insekter som pollinerar i Sverige"**. Förutom att framhålla betydelsen av honungsbina, är det viktigt att också påtala de vilda pollinatörernas betydelse. Det argumentet lyfter frågan till en mer övergripande miljöfråga, vilket är

viktigt i ett större perspektiv. Den biologiska mångfalden kan också framhållas, när vi argumenterar för pollineringsfrågor, där tambina och andra insekter sätts in i ett större perspektiv.

Ytterligare argument för pollinering är den mycket stora betydelse, för det som vi har på våra matbord. Här förekommer olika sifferuppgifter om hur stor andel av det som finns på våra bord, som direkt eller indirekt är beroende av den totala pollineringen. För att inte få en diskussion om den exakta siffran, som alla inser är oerhört komplicerad att beräkna, kan vi istället formulera att: **”en mycket stor andel av det som vi har på våra matbord är beroende av pollineringen”**.

- Målgrupp:** Allmänhet, konsumenter, politiker.
Kanal: Sociala medier, kontakter med myndigheter och departement. Biodlarpodden.
När: Fortgående i sociala medier, vid samtal med myndighet och departement.
Vem: Samtliga medlemmar inom förbundet, personal.

Lantbrukets monokulturer

Bakgrund: Det moderna jordbruket har utvecklats till ett långtgående rationellt åkerbruk, där det tidigare mer omväxlande jordbrukslandskapet, blir alltmer sällsynt. Detta har fått till följd att det under mycket korta tidsperioder finns nyttiga blommor för pollinerande bin och insekter. Ett mer varierat odlingslandskap, där blommande växter avlöser varandra i sin blomning, skulle gynna bin och insekter på ett mycket positivt sätt.

- Målgrupp:** Lantbrukarna, Lantbruksorganisationer (LRF), Hushållningssällskap, Jordbruksverket, Länsstyrelserna, Riksdag/departement
Kanal: Lobbyarbete mot Riksdag/departement, samt mot Jordbruksverket, LRF:s olika kanaler och vid deras årsmöte.
När: Under den intensiva växtsäsongen.
Vem: Kommittén för yttre miljö, ordförande i kommittén, förbundsstyrelsen, personal.

Spara blommande växter

Bakgrund: Bin och insekter behöver blommor! Färgprakt och doft hos våra blommor är en källa till stor glädje och njutning för oss människor. För honungsbin och många vilda insekter är förekomst av blommor livsavgörande. Det är från blommorna våra pollinatörer hämtar sin mat. Nektarn ger bina kolhydrater och pollenkornen ger protein, fett, vitaminer m.m. För att bin skall överleva och ha god hälsa krävs att det finns en variation av blommande växter under hela säsongen. Ett bra sätt att gynna bin, humlor och andra pollinatörer är att låta gräsytor, dikesrenar och vägkanter blomma och att klippa när det har blommat över och står i frö. Genom att låta det slagna gräset ligga och torka ett slag, släpper fröna och blomsterprakten ökar till kommande år. Förfaringssättet har dessutom lämnat ett bidrag till den biologiska mångfalden. Jordbrukets rationalisering med stora effektiva slåttermaskiner som skördar vallarna 2 - 3 gånger per säsong, innan blomningen, har medfört att näringskällan för insekter och bin starkt reduceras. Inom den offentliga sektorn klipps gräsytorerna många gånger för ofta, vilket medför att blommorna inte hinner upp till blomning under växtsäsongen. Om man i stället i parker och på gräsytorerna

sår in vitklöver och mer sällan klipper, skulle bin samt insekter få en bättre näringstillgång, gräsmattan skulle få naturlig ekologisk näring genom klöverns fixering av luftkväve. Vi skulle dessutom öka den biologiska mångfalden, spara bensin/diesel, samt minska luftföroreningarna. Egentligen innebär ett förändrat beteende, endast fördelar och utan några tillkommande kostnader.

Lite mer oanvända grönytor kan med fördel också sås in med biväxter och låta dem blomma. Efter blomningen får de torka så att fröna blir kvar, se ovan.

Målgrupp: Kommuner, Landstingen, Statliga verk (trafikverket, banverket, boverket, Sveaskog).

Kanal: Återkommande pressreleaser samt Lobbyarbete, uppvaktningar till målgruppen, brev till kommunerna/landstingen.

När: Långsiktigt tänkande i lobbyarbetet, annars inför varje växtsäsong.

Vem: Kommittén för yttre miljö, ordförande i kommittén, personal.

Återanvändning av vax

Bakgrund: Det råder brist på vax för att prägla nya vaxkakor, samtidigt innebär förbundets ökade medlemsantal en utmaning i att förse nya medlemmar med vax. Att importera vax är ingen lösning på det uppkomna problemet, eftersom det råder brist på vax i hela Europa och de vaxpartier som finns att köpa utomlands, innehåller oftast rester av bekämpningsmedel. Vaxet kan också vara förfalskat. Vaxhantering uppfattas av många som kladdigt och besvärligt, vilket innebär att obearbetad vax många gånger kan bli stående, som i sin tur innebär risk för spridning av bisjukdomar. Målsättningen är att öka återanvändningen av vax för att säkerställa en god tillgång på vax, där också målsättningen att alla nya medlemmar skall ha tillgång till vax, för sitt första bisamhälle.

Målgrupp: Förbundets samtliga medlemmar.

Kanal: Genom framförallt förbundet samtliga föreningar, utbildningstillfällen, Bitidningen, hemsidan, Biodlarpodden.

När: Kontinuerligt de närmaste åren, för att lösa den uppkomna situationen.

Vem: Företrädare i föreningarna, projektledaren för vaxprojektet, kommittén för yttre miljö och kommittén för kvalitetsfrågor.

Verksamhet/aktiviteter som tangerar förbundets verksamhet

Bakgrund: Förbundet kommer att i större omfattning än tidigare mötas av att enskilda personer, andra organisationer och kanske i vissa fall företag, agerar inom vårt ämnesområde eller inom områden som tangerar vårt område. Detta beror på att biodlingsområdet, mer än tidigare, är uppmärksammat. Vissa kommer att agera enligt våra egna intentioner, andra kommer att agera på ett sådant sätt som merparten av förbundets medlemmar ogillar eller i vilket fall har synpunkter på. Förbundet på central nivå, dvs förbundsstyrelsen, kan inte eller ska inte ta ställning för eller emot, utan får mer inta en tillåtande och positiv inställning, till att vårt område engagerar och att det lockar till olika initiativ. Vårt sätt att hantera vår vilja att påverka, i "rätt riktning", är att framföra våra olika ställningstaganden under ordnade former och i huvudsak följa den planering som vi gör, när det gäller vår kommunikation. Förbundets inriktning

är att utveckla sin egen verksamhet enligt de planer och målsättningar som är fattade genom föreningsdemokratiska beslut.

- Målgrupp:** Enskilda externa personer, organisationer och företag.
Kanal: Ingen specifik kanal.
När: När aktuella frågor uppkommer intar förbundet en tillåtande attityd. Förbundet är inte proaktiva i denna typ av frågeställning.
Vem: Företrädare bland personal och förtroendevalda inom förbundsstyrelsen.

Importerade humlor – ett hot mot alla inhemska bin och den biologiska mångfalden

Bakgrund: Humleindustrin fortsätter att växa och användningsområdena blir allt mer omfattande. Idag är en storskalig import av humlor otillräckligt reglerad. Importerade humlor har blivit en "förbrukningsvara", samtidigt med att vi har en bristfällig lagstiftning inom området. De importerade humlorna tillhör inte någon av våra inhemska arter, vilket innebär att de importerade humlorna utgör ett starkt hot mot såväl honungsbin som övriga pollinerande insekter. Att förhindra sjukdomsspridning mellan importerade humlor, vilda humlor och honungsbin är mycket viktigt. Dessutom är det betydelsefullt att begränsa riskerna för genetisk inblandning, liksom inavel och mutationer bland vilda humlor.

- Målgrupp:** Samtliga organiserade och icke organiserade biodlare.
Kanal: Bitidningen, hemsidan, skrivelser och uppvaktningar riktade mot verk och departement, pressreleaser, samverkan med intresseorganisationer exempelvis Svenska Naturskyddsföreningen och forskningsinstitutioner.
När: Kontinuerligt i ovanstående kanaler
Vem: Biodlarnas arbetsutskott och kommittén för yttre miljö.